

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Kęstučio g. 4, 83152 Pakruojis, tel./faks. (8 421) 69 084, el. p. i.urmoniene@pakruojis.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188693060

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai

Pakruojo rajono savivaldybės administracijai

I Š V A D A

DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS 800 000 EURŲ TRUMPALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO IŠ VALSTYBĖS BIUDŽETO FINANSINIO PAGRĮSTUMO

2020-09-08 Nr. AT-9

Pakruojis

Pakruojo rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba įvertino Pakruojo rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) finansinį pagrįstumą imti 800 tūkst. Eur (aštuonių šimtų tūkstančių eurų) trumpalaikę paskolą iš valstybės biudžeto, Savivaldybės 2020 metų biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti, kuri sąlygoja COVID-19 (koronaviruso infekcijos) keliamos rizikos.

Išvadą teikiame vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir atsižvelgiant į Pakruojo rajono savivaldybės administracijos raštą².

Pagrindas nuomonei pareikšti

Vertinimo metu vadovavomės Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu³, Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁴, Savivaldybių skolinimosi taisyklėmis⁵.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės paskolos, kai susidarius laikinam pajamų trūkumui išnaudojamos savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi iš

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais);

² Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2020-09-03 raštas Nr. S-2958 (11.1E) „Dėl išvados pateikimo“;

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30, Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais);

⁴ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17, Nr. XIII-2695;

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais);

valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos. Savivaldybės skolinimosi taisyklių 9 punktu Finansų ministerija iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto apyvartos lėšų savivaldybėms gali teikti trumpalaikes paskolas laikinam pajamų trūkumui padengti prioriteto tvarka: darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, socialinėms išmokoms (pašalpoms), prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms, kitoms išlaidoms. Palūkanos nustatomos pagal Finansų ministro įsakymą⁶ ir kiekvienai savivaldybei yra skirtingos. Fiksuota metinė palūkanų norma nuo 0,021 iki 0,022 proc.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 8 d. priimto protokolinio sprendimo 2 punktu, savivaldybėms Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimo Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka yra suteikiamos trumpalaikės paskolos siekiant padėti joms suvaldyti dėl planuotų pajamų nesurinkimo atsiradusį apyvartinių lėšų trūkumą. Pagal šio sprendimo 3 punktą, savivaldybės galės grąžinti šias trumpalaikes paskolas iš 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatytų lėšų, kurių dydžiai bus nustatomi pagal faktinius savivaldybių 2020 m. negautų pajamų dydžius Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo⁷ 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

Remiantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognoze, pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio (toliau — GPM) dėl pasikeitusios ekonominės situacijos, kurią sąlygoja COVID-19 (koronaviruso infekcijos) keliamos rizikos, šiais metais gali žymiai sumažėti. Į nacionalinį biudžetą GPM 2020 metais gali būti surinkta apie 14,6 proc. mažiau nei buvo planuota. Atsižvelgiant į šią prognozę, Finansų ministerija svetainėje www.finmim.lt pateikia prognozuojamas savivaldybių biudžeto pajamų iš GPM netektis 2020 metais pagal konkrečias savivaldybes. Prognozuojama Savivaldybės 2020 m. GPM netekties suma 1 397 tūkst. Eur.

Pagal Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktus duomenis, į Savivaldybės biudžetą 2020 m. rugpjūčio 31 d. negauta 616,4 tūkst. Eur planuotų pajamų iš GPM.

Pakruojo rajono savivaldybė 2020 metais iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos jau yra paėmusi 500 tūkst. Eur (penkių šimtų tūkstančių eurų) trumpalaikę paskolą. Savivaldybės dar planuojama pasiskolinti iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos trumpalaikės paskolos suma 800 tūkst. Eur (aštuonių šimtų tūkstančių eurų) iš dalies atitinka planuojamą GPM netektį. Pagal Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus pateiktus duomenis, ši trumpalaikė paskola būtų naudojama Savivaldybės biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui mokėti.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 1K-410 „Dėl finansų ministro 2009 m. spalio 23 d. įsakymo Nr. 1K-381 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo;

⁷ Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas, 1997-07-02, Nr. VIII-385 (su vėlesniais pakeitimais).

Kiti dalykai

Laiku negrąžinus šios paskolos, ji atitiktų jau ne trumpalaikės, o ilgalaikės paskolos požymius ir turėtų įtakos Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitams.

Atkreiptinas dėmesys, kad planuojama imti trumpalaikės paskolos suma negali viršyti leistino pajamų ir išlaidų skirtumo ir jei savivaldybė kreipsis dėl didesnės nei faktiškai negautų pajamų dydį atitinkančios trumpalaikės paskolos, privalės įvertinti ir prisiimti visas rizikas dėl finansinių srautų valdymo ir trumpalaikių paskolų grąžinimo galimybių.

Savivaldybės administracijos vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracija yra atsakinga už paskolų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka, už pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius tvarko Savivaldybės gautų paskolų apskaitą, kontroliuoja skolos limitų vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas. Atliekant vertinimą buvo vadovautasi prielaida, kad visi pateikti dokumentai yra pilni ir galutiniai ir kad neegzistuoja kiti su paskolos gavimu susiję dokumentai, kurie darytų įtaką išvadai.

Mūsų nuomone, Savivaldybė gali pasinaudoti galimybe paimti trumpalaikę 800 tūkst. Eur (aštuonių šimtų tūkstančių eurų) paskolą iš valstybės biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti. Apribojimais, Savivaldybei teisės aktų nustatyta tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos finansų ministeriją dėl trumpalaikės paskolos, nenustatyti.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Daiva Čepulionienė